

TELEGRAFULU ROMANU.

Nr. 101.

ANULU XXIII.

Sabiu 21 Decembre (2 Ian. 1876) 1875.

Tel grafitu ese de doue ori pre septimana: Dumineca si Joi'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditura foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate către expeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. ar pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

trun cololate parti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl. iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri streine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platescu pentru int'a ora cu 7 cr. sirulu, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Invitare de prenumeratiune la

„Telegrafulu Romanu“

Cu inceputulu anului 1876, se deschide prin acést'a prenumeratiune noua la acésta foia.

„Telegrafulu Romanu“, va esi cá si pâna acum de doue ori pe septamâna Joi'a si Dumineca'a.

Pretulu abonamentulu pre anulu intregu e:

Pentru Sabiu 7 fl. pe 1/2 de anu 3 fl. 50 xr., pe 1/4 anu 1 fl. 75 xr. v. a.

Pentru Monarchia austro-unguresca pre anu 8 fl. pe 1/2 anu 4 fl. pe 1/4 anu 2 fl. v. a.

Pentru Romania'a si strai-natate, pe anu 12 fl., pe 1/2 anu 6 fl., pe 1/4 anu 3 fl. v. a.

DD. abonanti suntu rugati a nu intardiá cu tramiterea prenumeratiuni-loru.

Adresele ne rugâmu a se scrie curatu, a se pune numai post'a ulla, dara nu câte doue poste ultime, si in locu de epistole de prenumeratiune recomandâmu on. publ. avisurile postali, (**Posta-Utalvány.** — **Post-Anweisung.**) cá impreunate cu spese mai putiene si cá mai sigure pentru inaintarea baniloru de prenumeratiune.

Editor'a „Telegrafulu Romanu“ in Sabiu.

Nr. 3760. Plen.

Cerculariu

câtra tôte oficiele subalterne din archidieceasa Transilvaniei.

Cu incheierea anului acestuia curinte se inchiaie si periodulu alu doilea de trei ani, pe care conformu statutulu nostru organicu s'au restauratu la inceputulu anului 1873. comitetele si epitropiele parochiale, apoi sinódele, comitetele si epitropiele protopresbiterale; Noi dar' condusi de acea dorintia, ca organismulu nostru bisericescu, regulatu mai deaprópe in statutulu organicu, se se indeplinésca si se intre de nou in lucrare in modulu celu mai corectu si mai corespundietoriu literei si spiritulu statutulu organicu, — pentru restaurarea numiteloru corporatiuni bisericesci pe unu periodu nou de trei ani, pe basa dispusetiuniloru din statutulu organicu, amu aflatu de bine a aduce aminte iubitului Nostru cleru si poporu archidieceasanu, respective a regulá si ordoná celea ce urméza:

I. Sinódele parochiale, care dupa stat. org. § 12. in fiesce care anu trebuie se se tiena in lun'a lui Ianuariu, pentru anulu viitoriu 1876 se voru convocá nu numai pentru agendele ordinare (§ 21.) ci anume si pentru ca se aléga pre comitetulu si epitropi'a parochiala si pre membrii mireni ai sinodulu protopresbiteralu.

II. La convocarea sinódeloru parochiale trebuie observatu § 9. din stat. org. dupa care parochulu localu séu administratorulu parochialu e detoriu celu putienu cu optu dile nainte de sinodu a publicá poporulu in biserica diu'a sinodulu si obiectele de pertractatu, si a face scire protopresbiterulu séu

administratorulu protopresbiteralu, pentru a poté fi si acel'a de fatia la sinodu.

III. Fiinduca sinódele protopresbiterale, care in totu anulu trebuie se se tiena regulatu la prim'a séu a dou'a dumineca din lun'a lui Februariu (§ 45) in anulu viitoriu 1876. voru fi deodata sinóde constituante; si fiindca convocarea acelor'a trebuie se premérge cu 14 dile (§ 42): asiadaru, ca oficiele protopresbiterale se pota avé timpuriu scire despre membrii sinódeloru protopresbiterale alesi in sinódele parochiale, e fórte de doritu, ca sinódele parochiale de astadata se se tiena pretotindenia in careva di dela 1 pana la 18 Ianuariu 1876; ér publicarea acestoru sinóde parochiale se se faca mai nainte cu optu dile, intr'o di de Dumineca séu serbatória intre 25 Decembre si 11 Ianuariu.

IV. Epitropiele parochiale la capetulu anului curinte, séu celu multu in dilele prime ale lui Ianuariu 1876. dar la tóta intemplantarea inca nainte de ce se va tienie comitetulu si sinodulu parochialu, au se-si inchiaie socotile anuali, si acele se le predée comitetulu parochialu de pana acum (§ 21. § 23. p. 11. § 27. p. 5.)

V. Epitropiele parochiale, dupa ce voru predá comitetulu socotile atinse in punctulu IV., voru remané si mai departe in functiune, panacandu nu se va alege in sinodulu parochialu comitetu si epitropia noua, candu apoi socotile interimali dela 1 Ianuariu intrun'a cu tôte averile miscatérie si nemiscatérie, ce le au avutulu sub manipulare, le voru predá pelanga inventariu comitetulu parochialu nou, si prin acel'a epitropiei noue. (§ 27. p. 1.)

VI. Comitetele parochiale de acumu sunt reflectate: ca la incheierea anului (§ 21.) dar negresitu anca nainte de ce se va tienie sinodulu parochialu, se se adune la siedintia; acolo se promésca dela epitropia si se examine socotile anuali (§ 23. p. 11); apoi se ordone — pe catu va aflá de lipsa revisiunea cassei (§ 27. p. 5.) si in fine pelanga substernerea socotiloru epitropiesci se faca reportu generalu la sinodulu parochialu — despre averea miscatória si nemiscatoria a bisericii, precumu si unu proiectu de bugetu pentru anulu nou (§ 21.)

VII. Comitetele parochiale de acumu numai atunci se voru disolvá, candu sinodulu parochialu va fi alesu pre membrii comitetulu nou; ér pana atunci remanu in activitate, dar' numai pentru trebile curinte, ce nu suferu amanare.

VIII. Sinódele parochiale convocate si adunate conformu punctelor de mai sus I. II. si III. dupace voru luá dela comitetulu parochialu reportulu generalu si ratiunile atinse sub punctulu VI. si asupra acelor'a voru decide, — numai decatu voru pertractá celelalte obiecte, pentru cari anume voru fi fostu conchiamate (§ 9) apoi voru staveri bugetulu anului nou cu considerarea proiectulu facutu de comiteta (§ 7. p. 3. 4. 5.) dupa acea voru alege pre membrii comitetulu nou, si deosebi pre membrii epitropiei parochiale, pre toti acesti'a pe unu periodu nou de trei ani (§. 17. 18. 24. 25. si 26.) in fine: sinódele parochiale voru alege trebuintiosulu numeru de membri la sinodulu protopresbiteralu dupa normele, ce urméza mai josu.

IX. Comitetele parochiale ce voru fi alese in sinódele parochiale pe noulu periodu de trei ani, se voru constitui numai decatu, alegendusi din sinulu seu câte unu presiedinte, apoi si cate unu notariu (§ 18.) si dupa acést'a constituire voru pasi in activitate pentru agendele, ce li competu (§ 23.)

X. Epitropiele parochiale nou alese asemene voru intrá numai decatu in func-

tiune; anume voru primi dela comitetele parochiale pelanga inventaria averea bisericii, si voru provedé agendele, ce cadu in sfera loru. (§ 27.)

XI. In acele comune bisericesci, care un'a cu alt'a la olalta sustienu un'a séu mai multe scóle, déca ele pana acumu nu voru fi avutu unu comitetu scolaru comunu, — comitetele parochiale voru alege din sinulu seu câte trei membri, cari intruninduse din tôte comunele apertinenti, voru formá comitetulu comunu scolaru pe sieseani. (§ 28.)

XII. Comitetele comune scolarie atinse in puct: XI. voru alege o epitropia comuna scolaria preste totu din patru membri, pe durata de trei ani. (§ 28.)

XIII. Pentru restaurarea sinódeloru protopresbiterale pe unu periodu nou detrei ani, se voru alege atátu membrii din cleru, câtu si cei mireni in proportiunea staverita in § 38. alu statutulu organicu; si alegerea acést'a, dupa normele precisate mai josu, se va efectui câtu se póte mai curendu, ca apoi sinódele anuale protopresbiterale, ce suntu de a se tienie in prim'a séu a dou'a dumineca din Februariu, va se dica la 1 séu la 8. Februariu 1876. se fie deodata sinóde constituante; ér oficiele protopresbiterale se fie in stare de a le convocá in restimpulu legalu, adeca cu 14 dile mai nainte. (§ 42.)

XIV. Alegerea membriloru din cleru pentru sinódele protopresbiterale, conformu §-lui 40. din statutulu organicu, se va efectui asiá: ca fiesce care oficiu protopresbiteralu va defige unu terminu, si va anumí unu locu acomodatulu, la care si unde va conchiemá apoi pre intréga preotime dia protopresbiteratulu respectiv; ér la terminulu defiptu, sub presiedinti'a protopresbiterulu séu administratorulu protopresbiteralu, preotimea adunata va alege prin aclamare séu prin votisare trebuintiosulu numeru de membri preotiesci ai sinodulu protopresbiteralu (§ 38.) despre actulu alegerii se va face protocolu, care va avé valóre de credintionalu, si acel'a se va predá oficiulu protopresbiteralu.

XV. Pentru alegerea membriloru mireni ai sinódeloru protopresbiterale, in poterea autorisarii, ce o au consistoriele in §§ 40 si 140. ai statutulu organicu, se prescrie ca aceste alegeri analogu cu alegerea deputatiloru pentru sinodulu eparchialu se se efectuéscu — precumu s'a atinsu mai susu sub punctulu III — in sinódele parochiale dupa modulu urmatoriu:

1. Fiesce-care protopresbiteratu in proportiunea poporatiunei (§ 38.) se va impartí câte in 16 séu in 24 de cercuri electorale (§ 40.) si fiesce-care cercu va alege câte unu membru mirénu pentru sinodulu protopresbiteralu. Impartirea acést'a cu bagare de séma la numerulu poporatiunei de astadata o va face respectivulu oficiu protopresbiteralu, care apoi la publicarea acestui cerculariu va face cunoscutu fiesce-cárei'a comune bisericesci: déca acea de sine forméza unu cercu electoralu, séu dóra la olalta cu alte comune anumite, séu dóra de sine forméza doue ori si mai multe cercuri.

2. La ocasiunea, candu in sinódele parochiale va vení rondulu de a se alege membrii mireni pentru sinodulu protopresbiteralu — se lasa pe voi'a sinódeloru parochiale, ca ele se remana sub presiedulu naturalu alu preotulu, séu se-si aléga singuru numai pentru actulu acést'a unu presiedinte ad hoc, cu abatere dela § 10. si analogu cu § 91. lit. e) din statutulu organicu; dar prelânga acést'a sinódele parochiale au se-si aléga si câte doi barbati de incredere pentru controlarea votisarii, precumu si unu notariu pentru cele scripturistice, fára ca prin tôte

se se altereze natur'a sinódeloru parochiale (§ 7. p. 6. combinatu cu §§ 40. si 140.)

3. Unde o comuna bisericesca singura de sine forméza unu cercu electoralu: acolo sinodulu parochialu prin aclamare séu prin votisare nominala alege definitivu unu membru mirénu la sinodulu protopresbiteralu; despre alegere se face protocolu subscrisu de presiedinte, de barbati de incredere si de notariu; apoi unu exemplariu alu protocolulu se tramite delocu la oficiulu protopresbiteralu, si acel'a se privésce ca credintionalu, ér alesulu se insciintiéza despre alegere prin presiedulu sinodulu parochialu.

4. Unde o comuna bisericesca singura de sine forméza doue séu mai multe cercuri electorale: acolo sinodulu parochialu dupa modalitatea din punctulu precedentu alege pentru sinodulu protopresbiteralu atáti'a membri mireni, câte cercuri forméza aceeași comuna. La tótaintemplantarea in sa e de lipsa, a se tramite la oficiulu protopresbiteralu resultatulu alegerii si a se insciintiá cei alesi, precumu s'a spusu mai nainte sub punctulu 3.

5. Unde unu cercu electoralu se compune din doue séu mai multe comune bisericesci: acolo pentru alegerea unui membru mirénu la sinodulu protopresbiteralu, respectivele sinóde parochiale au a pasi in urmatoriu modu:

a) In sinodulu parochialu constituitu dupa punctulu 2. de mai susu, se face votisare nominala câte pe unu individuu, adeca fiesce-care alegatoriu da votulu seu aceluia, pre care lu-afla demnu de a fi membru sinodulu protopresbiteralu. Individulu acel'a póte fi séu din respectiv'a comuna, séu din ori-care alt'a. Alegerea prin aclamare aici nu are locu.

b) Voturile singuraticiloru alegatori, fie acele câtu de diverginte, trebuie se se inse-mne apriatu si dupa nume la protocolu; ér déca votisarea a fostu secreta, adeca prin siedule: tôte siedulele trebuie se se puna sub coperta, apoi se se sigileze si asiá sigilate se se alature la protocolulu alegerii.

c) Dupa terminarea votisarii se incheie protocolulu despre decurgerea ei; protocolulu acést'a se subscie de presiedinte, de barbati de incredere si de notariu; apoi dinpreuna cu siedulele de votisare, déca votisarea va fi fostu secreta, se pune sub sigilulu parochialu, séu alu presiedintelui, séu alu vre-unuia dintre barbati de incredere, asiá sigilatu se da in man'a barbatiloru de incredere, ca la tempulu si loculu anumitu se lu duca in persóna la protopresbiteru, respective la administratorulu protopresbiteralu.

d) Oficiulu protopresbiteralu timpuriu, si precátu se póte inca la publicarea acestui cerculariu, va dá de scire comunelor, respective sinódeloru: in carea di, si unde au a se aduná barbati loru de incredere cu protocoalele de votisare.

e) La terminulu ce lu va fi defiptu oficiulu protopresbiteralu, barbati de incredere din comunele, care la olalta forméza unu cercu, se voru aduná la loculu anu, mitu, aducéndu cu sine protocoalele de votisare sigilate; apoi protopresbiterulu séu locotenintele lui in fiinti'a de fatia a barbatiloru de incredere va deschide pe rondu tôte protocoalele de votisare; le va cetí cu tóraltu; va scrutiná resultatulu votisarii pentru acelasi cercu, si va face cunoscutu resultatulu; apoi pre acel'a, care antrunu cercu va fi intrunitu mai multe voturi, lu va deschiará de membru alu sinodulu protopresbiteralu; ér acumva doi séu mai multi aru avé in semene numeru voturile cele mai multe. va face, ca intre aceia se decida sórtea; in fine despre resultatulu unui astfelu de scrutiniu pentru fiesce-care cercu va luá

protocolu separat, subscrisu prin toti cei de fatia, si astfel de protocolu va avévalore de credentionalu pentru celu alesu, éralesulu se va insciintia.

XVI. Dupace alegerea membrilor sinodului protopresbiteralu va fi pusa preotindenia in lucrare, — oficiulu protopresbiteralu va emite unu cerculariu catra clerulu si poporulu din protopresbiteratulu respectivu, prin care va convocá la unu locu acomodat sinodulu protopresbiteralu anume pe 1. séu — déca va aflá de bine — pe 8. Februaru 1876. dar negresitu pe un'a séu pe alt'a din acestea doue dile. — Convocarea acést'a trebuie se premérge celu putienu cu 14. dile, si in convocare trebuie se se espuna obiectele de pertractatu (§ 42.) între cari afara de agendele ordinare (§ 50.) ca obiectu principalu e de a se anumi nou'a constituire a sinodului, comitetului si epitropiei protopresbiterale pe unu periodu nou de trei ani.

Astfelu de cerculariu convocatoriu e de a se tramite timpuriu si deadreptulu si la singuraticii membrii preotiesci si mireni alesi pentru sinodulu protopresbiteralu, mai alesu déca aceia aru fi cu locuinti'a in alte tracturi, séu déca ori-cumu aru poté avé locu ingrigirea, ca densii nu voru fi pe alta cale insciintiatu despre terminulu sinodului si despre aceea, ca sunt alesi de membrii sinodali.

XVII. Adunanduse membrii sinodului protopresbiteralu, se va face nainte de tóte verificarea lor; apoi constituinduse sinodulu pe trei ani sub presiedinti'a protopresbiterului respective administratorului protopresbiteralu, cu unu notariu pentru agendele scripturistice (§ 44.) — se va apucá numai decatu între cele lalte agende ordinare (§ 50.) de alegerea comitetului (§. 57—60.) si a epitropiei protopresbiterale (§ 64.) ambele pe unu periodu de trei ani; totu odata va provedé eventualminte si cele preserise pentru unu comitetu centralu in trebile scolastice comune cu altu, séu cu alte protopresbiterate (§ 65.)

XVIII. Scaunele protopresbiterale, ca foruri judecatoresci de prim'a instantia, alese la prim'a introducere a statutului organicu, si investite cu jurisdictiune canonica, remanu si mai departe in activitate, si numai intru atat'a vinu de a se restaurá in sínódele protopresbiterale, in catu unii membri ai lor prin mórte séu prin alte stramutari voru fi incetatú din functiune; in care casu locurile vacante sunt de a se depliní conformu § lui 55. combinatu cu §. 53. dinstat. org. si a se substerne alegerea la consistoriu pentru indeplinirea formelor canonice.

XIX. La tóte alegerile atinse mai susu e de insemnatu: ca membrii, cari pana acumu au fostu alesi in vre-un'a din respectivele corporatiuni, potu fi alesi de nou, déca au calificarea prescria (§§. 6. 18. 25. 26. 40. 41. 57.)

XX. Oficiile protopresbiterale suntu insarcinate a grabi cu publicarea acestui cerculariu asia, ca precatu se pote inca nainte de apropietoriele serbatori se ajunga la tóte parohiele; spre care scopu li se tramite unu numeru corespunditoriu de copie procurate in tipariu; — ér despre terminarea alegerilor se faca aicia reportu, substerndu totu-odata list'a membrilor comitetelor si epitropielor protopresbiterale pentru insemnare in siematismulu personalulu ars chidiecesanu.

Datu din siedinti'a plenaria a consistoriului archieiecesanu, in Sibiu, la 12 Decembre, 1875.

Archieiscopulu ortodocsu alu bisericii resaritentene in Transilvania:

Mironu Romanul m. p.

Bud'a-est'a la Decemvrie 1875.

Déca odata fui provocatu a me ocupá de un Babesiu, fiindu pusa prin densulu a ordinea dilei cestiunea esistárei ma departe a „Albinei“, la care cestiune inse pána acum n'amu cetitu sa fia mai graitu

cine-va afara de dlu propunetoriu, 'mi iéu voia a-mi esprime opiniunea si in acésta privintia.

De câte-va luni incóce dlu Babesiu totu face la dechiaratiuni, apoi déca sioptesce câte unu aderinte câte ce-va le mai completéza cu deslusiri, respicári, explicatiuni si alti termini proprii de ai sei. Adi recunósce ca a mersu pré oblu pána aci si promite ca in viitoriu va fi mai cu tactu, máne eara-si revóca si in fapta dovedesce ca nu e capace sa-si implinésca promissiunea, din tóte inse se vede un'a chiaru si lamuritu, — cumca adeca: i-aru placé se rediga fói'a mai de parte, inse fára ajutoriu materialu din vr'o parte óre-care nu o poté face, apoi nu scie cum se iésa din impasulu in care se afla devenitu imposibilu in susu si in josu, pentruca semte ca natiunea i-a abdisu solidaritate. Cere deci dela natiune sacrificie materiali si spriginu moralu — care la densulu este supunere neconditionata la tóte „frumósele sele invetiaturi.“

Unu opu vastu potea omulu scrie decum-va s'aru apucá a aprecia tóte momentele caracteristice din viéti'a acestui barbatu intr'adeveru neobositu, acést'a inse nu este chiamarea presintelui, — cu privire la cestiunea pusa pe tapetu e de ajunsu a-lu judecá, a-lu cumpení din unic'a „Invitare de prenumeratiune“ publicata in nrulu 74 alu „Albinei“.

Ca ori-care escamoteur, séu dóra pentruca a cetitu in testamentulu vechiu cumca si marele profetu Moise a fostu incungiuat de o cétia nepe netrabile cându a vorbitu cu Iehova si a facutu „tablele legei“ cari si astadi suntu respectate — si dlu Babesiu cá se dea mai mare ponderositate cuvintelor sele, si se impuna celoru simpli 'si incepe provocarea cu misticele cuvinte: *Noi scimu ce scimu, - si tocmai pentruca scimu ce scimu* . . . amu fi préfericiti, déca ceste ce scriemu sub acésta rubrica s'aru ceti si apretiu de toti ai nostri cu tóta seriositatea.

Amu cetitu cu tóta seriositatea acelu articulu cugetandu a aflá in tr'ensulu pe Babesiu celu nou, amu aflu inse totu pe celu vechiu cu tóte slabiciunile sele, si amu aflu cumca din „cele ce scie“ n'a comunicatu unu lucru fórté esentialu, si din contra a comunicatu unulu care trebuie se si-lu pastreze pentru sine pentruca sum convinsu, cumca de este adeveru ceea ce dice acél'a i s'a impartasitu sub sigilulu celei mai stricte discretiuni. Intielegu urmatórele cuvinte:

„Unu altu d. eppu ne-a incredintiatu vorbalminte, ca — déca a tintu de esagerate plansorile si acúsá-rile nóstre asupr'a clerului acelei diecese, pána a nu-lu cunósce, apoi acum ca-lu cunósce, afla cumca descrierile nóstre nici pe departe n'au atinsu reulu in immensitatea in carea esiste elu!“

Fatia de acésta denunciatiune cu totu dreptulu poté eschiamá respectivulu d. eppu: „Apera-me Dómne de amicii mei, cáci de inimici me voiú aperi eu.“

Nu ne-a descoperitu inse arcanulu cu care cugeta d-sea ca poté contá la spriginulu intelegintiei románe, si cu care s'aru poté justificá pretinsulu sacrificiu materialu, séu macaru numai o simpla prenumerare a foiei sele din partea unui románu care dá ce-va pe demnitatea sea de omu si de románu inteliginte.

Cáci, én sa vedemu cu ce medilóce se nesuesce dlui a induplecá pe románi la sustinerea „Albinei“?

Invescutu in tog'a de pretore se urca pe tribuna si de acolo enuncia sentintia de mórte asupr'a acestei patrie. Si anume:

In genere constata cumca:

„Nu ne mai aflámu in stare normale, a disparutu cumpen'a morale

stim'a si iubirea de ómeni din clasele ce se numescu sufletulu si viéti'a societáti si a statului, — ca déjà parol'a este: deóre-ce nu mai vré, séu nu mai poté sa fia *cum amu dorí noi sa stricámu si ruinámu si derimámu tóte câte nu se pléca si prefacu iute dupa voia si pofl'a nóstra*, — dupa capritiulu domnilor, si ca: n'avemu a ne asteptá la nici unu bine, la nici o consideratiune la nici o dreptate pe calea si in dispositiunea de pána acum a factorilor vietiei publice.“

Sentintia acést'a de mórte se vede a fi conditionata dela vindecarea reului prin stramutarea „calei si dispositiunei de pána acum a factorilor vietiei publice“, dovedesce inse d. Babesiu mai la vale ca acést'a nu mai este cu potintia acum, pentruca d sea numai unu medicu a cunoscutu care a aflu calea cea adeverata si a nesuitu la vindecarea reului generalu, pe acést'a inse poporulu nu l'a ascultat, ci l'a desavuatu de repetite ori, si prin ast'a l'a facutu imposibilu.

Despre acestu unu medicu privilegiatu eata cum scrie d. Babesiu.

„Tóte anemele románe, atátu cele multe slabe de angeru cátu si cele fórté putiene tari - prébucuros Ne audu Ne vedu si Ne cetescu si din tóte poterile ne indémna ne róga chiaru, sa continuámu a ne rostí — *frumósele invetiaturi si agerele aperári natiunali*, si Ne incredintieza susu si tare, ca aru fi o lovitura pré durerósa o nefericire, o calamitate natiunala, déca Noi ni-amu inchide rostulu; inse principiele si invetiaturele si svaturile nóstre vai ce putieni, si cu cátu de putienu zelu, cu cátu de putiene sacrificie — si le insusiescu si le urma!“

Cercandu apoi motivulu acestei aparintie lu afla, si constata ca provine de acolo, ca: *sumentu morbosu*.

Nu mai decátu vine apoi si aréta morbulu specialu alu natiunei nóstre.

Pe rondu ia toti factorii natiunei, si li dá urmatoriulu testimoniu de calificatiune:

1. „Poporulu (intielege mass'a cea mare care nu scie carte) mass'a cea mare, incalcata de seracia, trupésca si sufletésca. Acést'a dupa o impilare la pamentu de atáti'a secli nu e de miratu ci e chiaru naturale.“

Pe acést'a-lu escusa, asiá se vede ca numai de poporu are respectu, cáci numai acést'a a avutu curagiulu a-si esprime verdictulu asupr'a d-sele.

De aci apoi trece la inteligintia pe care o imparte in dóue plase, cea laica si cea din cleru, — pe cea laica o ia intréga intregutia de o panura, si fára esceptiune o caracteriséza astfelu:

2. „Inteliginti'a lui (a poporului) fiii carturari ai lui — incarcati de egoismu *ordenariu* si de pofte desierte cu mintea si cu anim'a *stricata*, — firmitatea convictiunei, vertutea adeca lipsindu din peptulu lor, — *cuvintele* adeverului resunetu nu afla, ci ele se stingú curendu si *falsitatea* remane domnitória in ei!“

„Unu morbu greu si periculosu, pentru a cáruí vindecare revolutiunea francesa a redicatu esiafotulu si a taiatu 40,000 de capete fára se folosésca multu!“

Dupa-ce astfelu pre *intrég'a* inteligintia a condamnatu-o la esiafotu, trece

3. la cleru fára care pre religiosulu poporu románu nu ti-lu poti nece inchipuí, care si pána acum'a i-a datu dséle celu mai mare sucursu, cáci precumu insusi marturisesce mai la vale dintre 1020 prenumerenti ai „Albinei“ si astadi „aprópe 600 suntu din cleru“, si dice cumca:

„Celu mai greu morbu, cea mai rea buba a destructiunei este chiaru in clerulu nostru.“

Si apoi confundandu biseric'a cu clerulu deocamdata pána cându va edá o carte vasta ce ni pune in prospectu — ni onoréza, si-si onoréza biseric'a astfelu:

„Atát'a spunemu: ca cu acela-si dreptu, cu carele atribuimu bisericiei nóstre meritulu salvárei nóstre natiunali pána astadi, — cu acela-si potemu sa-i atribuimu si vin'a pentru intréga decaderea nóstra *politica, natiunala si morale si materiale*.

„Déca in fruntea intreprinderilor nóstre mari si demne au statu uneori fetie bisericesci mari si demne, apoi între *demoralisatori si vendiatorii* poporului nostru, natiunitatei nóstre inca mai adese ori si in mesura mai mare au figuratu *monstri morali din clerulu nostru — vestitorii cuventului satanei*, cum se scimu justificá *tavelirile si perfidie* clerului nostru?“

Si apoi cá nu cum-va sa se simta vr'unu membru a clerului indreptatitu a nu se considerá între „*vestitorii cuventului satanei*“ numai decátu completéza cele dise astfelu:

„E bine ori cátu se fia acestu reu, *elu provine de susu dela capi, iér' la capi dela capulu capiloru. Totulu este infectatu, totulu morbosu, de susu pána diosu*.“

Si asiá dupa ce dandulu satanei a ispravitu si cu clerulu, cu sufletulu poporului románu, plángandu cu Eremi'a profetulu, asupr'a acestei drame infiorátorie eschiamá Mesia nostru:

„Noi in daru ne sfortiámu se gasimu pre omulu, pre doctorulu; nu mai potemu asteptá vindecare decátu numai dela tempu!“

Acestea constatate, ni pune apoi intrebarea ca:

„Ce este de facutu?“

Acésta grava intrebare apoi binevoiesce a ni-o deslegá astfelu:

„*Mai potemu noi*, mai este consultu, mai poté fi de folosu, a ne opune si a ne luptá in contr'a turbatorilor deliranti de susu? — séu sa-i petrecemu numai cu atentiune, lasandu-i peccatorulu lor si — sortiei lor?“ —

„Intre 1020 de prenumeranti ai nostri, aprópe 600 suntu din cleru; — ei bine: potemu noi contá pre spriginulu firmu si constante alu unui cleru, cu *atát'a demoralizare in sinulu seu*? Si — cum mai scimu sa tractámú pre atare cleru? *cum sa-i mai ascundemu peccatele si sa-i impedecámu veninulu??* — Cum — *cu o inteligintia atátu de slaba si stricata*, sa mai ridicámu si indreptámu spiritulu bietului poporu?“

Scimu bine; o scia tóta lumea, ca — fára de a vindecá descripu reu, — *acésta patria trebuie sa piéra*; acestu poporu n'are viitoriu. Ei bine, dar — mai potemu-li noi ajutá?“

„Noi — ni iubimu patri'a, si de poporulu romanu ni-amu legatu viéti'a si fericirea; domni magiari dela putere ne-au dusmanitu — din deliriu, — ai nostri nu ne-an ascultatú — din nepricepere si slabitiune: *totusi noi ori cátu de superati, nu potemu fi nepasati de ei*. Asiá amu ajunsu de a ni bate capulu, cá sa aflámu o tienuta potrivita — stárei in care se afla si cei de susu, si cei de diosu, o tienuta, carea sa ni faca posibilu si suferibile activitatea, cá sa potemu inaintá — nu reulu séu morbulu, — cá si renegatii si mamelucii si tiranii poporului, ci — vindecarea normale a reului si a morbului, in modulu unui medicu *bunu, cu mana blanda si tactica intielépta*.“

„Ast'a ni este problem'a.“ —

Asiá dara cu tóte ca categorice dechiaru cumca „*acésta patria trebuie sa piéra*, acestu poporu n'are viitoriu“, si cumca *elu nu ni mai poté ajutá*“, totusi are maritimós'a gratia a ne mai ocrotí, pentruca: „*totusi noi* (adeca d. Babesiu) ori cátu de superati nu potemu fi nepasati de ei (adeca de noi) numai se mai prenumerámu la „Albinei“, elu apoi, va fi „*mediculu*“ celu bunu, cu mana blanda si tactica *intielépta*.“

Va se dica *recunósce* ca pána aci n'a lucratu „in modulu unui medicu bunu cu mana blanda si tactica *intielépta*.“

Eu unulu trebuie se marturisescu cumca cá simplu moritoriu, cu tóte ca amu implinitu voi'a dlui Babesiu si cu tóta seriozitatea amu cetitu citat'a „invitare de prenumeratiune“, cu marginit'a mea minte nu potu pricepe logic'a dupa care din premise se póte scóte o astfeliu de conclusiune.

Déca unu corpu este atátu de infectatu precum ni infatisiéza elu poporulu acestei patrie si in specie pre celu romanu, si déca pentru vindecarea acelei „bube“ gangrene nu se mai póte aflá „omulu“ „doctorulu“ care sa-lu póta vindecá, apoi acelu corpu, acelu poporu si-a perdutu dreptulu de esistintia si pentrucá pestilentia se nu se latiésca si se infecteze si alte corpuri sanetóse numai amputare séu totala stirpire póte evitá unu periculu si mai mare.

Apoi déca unu doctoru dice ca „nu mai póte ajutat“ nu este lucru móraru sa se imbie totusi de medicu lángha proscrisulu moribundu si se-lu amagésca ca elu i-va fi medicu bunu déca-i va platí.

Dlu Babesiu aru face totusi bine de cum-va ni-arú descoperí mai multe din acelea care dice ca le „scie“ ca se pricepemu si noi ce-va cá se-i potemu crede, pentruca din câte ni-a descoperitu celu putieniu eu nu aflu ratiunea pentru care sa-lu mai asculte natiunea.

Au vorbesce dlu Babesiu din convingere, seriosu si consciu de gravitatea cuvintelorú sele, au nu?

De cum-va da? apoi elu sub mantéu'a unui medicu bunu se imbia numai de „Krankenwärter“ (terminu potrivitu romanescu nu cunoscu) lángha unu moribundu cá se aiba cine-i sterge de pre fatia sudorile de mórte si la esirea sufletulu se-i tiena lumin'a.

De cum-va nu? apoi sa-mi ierte dar dupa atát'a batjocura si prostitutiune ce a incarcatu elu pre natiunea romana in publicitate in vederea lumiei intregi — nu este indreptatitu a pretinde dela sufletu de romanu cá se-lu asculte si plane se aduca sacrificii pentru densulu.

Poporulu care nu scie carte nu se póte prenumerá la organulu d-sele pentruca-i lipsesce facultatea de a se indulcí de „frumósele“ sele invetiuri; iér' inteligintia, atátu cea laica cátu cea din cleru nu-mi potu intipuí cu ce frunte aru puté spriginí pre unu omu care detragendu-i tóta demnitatea de omu a condamnatu-o *esiafotului si satanei*.

Altu elementu in natiunea romana décátu poporu care nu scie carte, si inteligintia laica si din cleru nu esiste.

E bine! cui se adreséza dar' d. Babesiu cu invitarea de prenumeratiune?

Elu dice „ca scie ce scie“, — póte fi! dar eu celu putieniu, din cele cetite in invitarea de prenumeratiune numai aceea sciu, cumca unu omu care dupa o astfeliu de prostituire publica a poporulu románu — are fruntea a-i cere sacrificiulu — nu este indreptatitu se timbreze pre altii cu epitetulu de *deliranti!*

„Albin'a“ da! existe séu sub acestu nume déca se léga de elu séu sub altulu, pentruca avemú lipsa de unu diurnalu politicu independinte in capitala, inse nu sub conducerea dlui Babesiu.

Dlu Babesiu negresitu dela neobosit'a sea activitate si-a botezatu fói'a de „Albin'a“ pentruca cine lu cunósce trebuie se marturisesca cumca déca cine-va merita epitetulu de „neobositu“ cá albin'a, apoi acél'a intr'adeveru este Babesiu, inse cine a petrecutu cu atentiune limbagiulu si tactic'a Albinei pána astadi, trebuie se constateze cu mine, cumca ea numai aculu a pastratu din insusirile albinei, iér' celalalte le-a imprumutatu dela paingenu care si elu cá albin'a culege sucu din flori, inse de acoloa de unde albin'a culege *miere* elu suge *veninu*.

Da! este adevéru cumca in corpu natiunei nóstre a intratu o gan-

grena fórte periculósa, carea trebuie sterpita, inse si acea este necontestaveru cumca la inradecinare si nutritiea acelu reu d. Babesiu are celu mai mare meritu.

Dlu Babesiu care acum'a, cándu dupa densulu este tardiu recunósce cumca reulu numai cu mána blanda si tactica intielépta se póte curá, a fostu acél'a care nu numai in susu cu respingatórea sea maniera, veninósa sea limba si deplorabil'a tactica ne-a facutu nesuferibili, banuiti de rei patrioti si periculosi pentru intregitatea statulu, cu unu cuventu imposibili, incátu si cele mai loiale intentiuni suntú suspiciunate, — dar' in nemarginit'a sea ambitiune de uniculu „omu“ care este chiamatu de providentia a ne scóte la limanulu doritu, cu cea mai periculósa arma in mána, ca se-i deoblige pre cei multi si simpli si se intimideze pre cei cu influentia, s'a viritu intre clerulu inaltu si inferioru, intre preoti si poporu si intre invetiatori si cleru, si tavalindu pre cei de susu in noroiu in vederea celoru inferiori, pe preoti naintea poporulu, a compromitatu totulu de susu pána disu, a nulificatu disciplin'a in cleru, intre invetiatori si in poporu, si a impamentenitu unu limbagiu in literatur'a romana si intre simplii sei aderinti neconditionati, care de murdariu nu-si afla parechia nici la unu poporu cultu in lume.

Dlu Babesiu este omu cu multa invetiatura si mai multu zelú, inse i lipsesce cu deseversire sentiulu amiciei si alu iubire de aprópelu si din natur'a sea este despótu, mai multu este misantropu.

Nu este omu care sa se póta laudá cu amicitia sincera a dlui Babesiu, dar' nici care avendu tréba cu elu se póta dice ca aru fi avutu d. Babesiu paciintia a-lu ascultá de cum-va a incercatu a-lu capacitá séu a-i contradice.

Tóte elu scie mai bine, elu este infalibilu, si tocm'a pentru acést'a nu este barbatu románu de vr'o reputatiune óre-care au pre terenulu politicu au bisericescu, au literariu, care se fia remasu neatinsu de veninulu limbei lui.

Productulu acestei nature nefericite este in cea mai mare parte deplorabil'a stare a nóstra de astadi. Cu o astfeliu de natura poti derimá dar nici cándu edificá.

E bine! Nu este d-sea indestalitu cu atát'a?

Nici acum'a nu voiesce dlui se pricepa, cumca pre carier'a inceputa nu póte se face nici unu bine?

Nu póte in susu, pentruca nu este omulu care vedendu grav'a situatiune scie trage contu cu impregiurárele, si scie cumpení poterile sele si a pártiei contrarie, nu urméza o tactica de „va banque“ ci se nesuesce pána la tempuri mai favoritórie baremu a nu periclitá ce ni-a mai remasu; — si nu póte in josu, pentruca acolo a devastatu totulu.

In daru s'aru nesuí in viitoriu sa se arete mai prudentu, cáci a devenitu acolo, unde in susu nime nu-i mai crede nici cándu se róga lui Ddieu.

In josu? Dar' ce dovedi i mai trebue?

Este fapta cumca cea mai cu influentia si respectata familia ce o avemú a Mocionestiloru nu numai s'a retrasu de pre terenulu politicu — pre care mersese mána in mána cu dlu Babesiu, — dar i-a subtrasu si subventiunea diurnalulu. Esplice-o ast'a d. Babesiu cum va voi, romanimea inse si pentru acést'a lu face numai pre d-sea respundietoriu; apoi poporulu? unde s'a candidatú d. Babesiu? dóra intre magiari pre la Kecskemét, Dobritinu etc.? Nu! ci in cuibulu seu in Banatu in mai multe cercuri romanesci! si in totu loculu a caditu.

Ce dovedi mai cérca dar d. Babesiu cá sa se convinga cumca este tempulu supremu sa se retraga de pe

acelu terenu pe care este si se pasiésca pre altulu, unde cu frumósele-i cunoscintie dóra va mai puté folosi ce-va némului seu.

Gambet'a inca este celu putieniu asiá mare barbatu de statu cá dlu Babesiu, si n'a veditu d-sea acelu omu aprigu si energicu fára parechia, ca s'a retrasu si moderatu cándu a veditu ca tempurile nu mai suntú potrivite pentru pré marea sea energia, si cu tactic'a lui cea nimerita a creatu mai multu decátu cu energi'a de mai nainte.

Unic'a biserica mai avemú cá unu scutu alu natiunitáti in acést'a patria, eu rogu pre dlu Babesiu, ca de cum-va nu-i e mila de natiune fia-i mila de biserica nóstra, si nu ni o impinga si pre acést'a in prapastie.

Se recomanda de medicu, eata terenulu cu care s'a multiamitu si antecesorele seu fia iertatulu Murgu care in nóu'a sea sfera intr'adeveru a molcomitu durerile multoru patimitori, dlu Babesiu are mai vaste cunoscintie si póte folosi si pre altu terenu, dar de cum-va nu-si afla altu terenu care sa-i multiamésca ambitiunea, nu este nimicu mai sublimu decátu natur'a, acolo despretiundu omulu tóte desiertatiunile lumesci si afla consolare, — botanic'a — si Kossuth se ocupa eschisivu numai cu acést'a — este asilulu tuturoru barbatiloru mari — si dlu Babesiu este omu mare consoleze-se baremu pre unu tempu cu vastulu terenu alu botaniceii.

Póte ca va fi tempulu cándu natiunea lu va cercá si ca lu va chiamá la conducere, si apoi si va eluptá si elu naintea recunoscatoriloru banatieni o credintia de „scie Ddieu si dlu Babesiu“ cá fericitulu seu antecesore, inse pre carier'a de astadi este imposibilu acestu triumfu.

Parteniu *Cosm'a*.

Sibiú in 30/18 Decembre. (*Asociatiunea transilvana pentru literatur'a romána si cultur'a poporulu románu*.) Comitétulu despartimentulu III (Sibiú) alu Asociatiunei transilvane, impinsu de laudabil'a dorintia a devoltá o activitate mai insemnata cá pána acum a decisu inca in siedintiele sele din Septemvre, Octomvre si Noemvre intre altele a arangia o *expositie de manufacte si producte*, a infintia o *scóla de promaritu* si a tienie *discursuri publice*. — Nefindú inse conclusele subcomitetulu executabile pána ce le lipseste inalt'a aprobare a comitetulu centralu, protocólele susamintelorú siedintie s'au asternulu conformu § 16 din regulamentu comitetulu centralu la mân'a d. presidentu Iacobu Bolog'a spre aprobare. Subcomitetulu in deplin'a sperantia, ca comitetulu centralu va satisface in graba formalitáti pretinse in citatulu paragrafu luándu spre placut'a sciintia zelulu manifestatu, asteptá in curendu aprobarea concluselorú. — In siedintia — negresitu „memorabila“, ce s'a tieniu ieri in sal'a Asociatiunei actuariulu subcomitetulu d. Dr. N. Olariu facú interesant'a impartasire, ca presidentulu asociatiunei a tramisu protocólele asternute fára nici o observare indareptu, dupa ce 12 dile le-a tieniu la sine, trecándu intr'acee'a siedintia ordinara a comitetulu centralu. Deci conclusele subcomitetulu, aduse inca in Septemvre, Octomvre si Noemvre suntú astadi lipsite de pretins'a aprobare si astufeilu nu s'a potutu pune in lucrare. — La aceste directorulu subcomitetulu d. Ioanu Hane'a da unele deslusiri, basate pre „informatiuni private“ si impartasiesce subcomitetulu, ca presidentulu Asociatiunei aru fi respinsu protocólele din lips'a unei comitive! E de notatu, ca subcomitetulu din Sibiú a asternutu protocólele sele comitetulu centralu asemenea din Sibiú, in decursu de patru ani de dile, *totudéun'a* brevi manu si fára comitiva si *totudéun'a* s'au primitu

fára cá comitetulu sa se fia veditu nevoitu vre-odata a indreptá biroulu subcomitetulu la alta cale mai greoaie. — Cum vine dara acum presidentulu Asociatiunei dintr'odata a respinge protocólele din propri'a sea putere, dupa ce le au retienutu la sine togmai atát'a tempu, cátu a fostu de lipsa pentru cá sa tréca siedintia comitetulu centralu?

Membrulu subcomitetulu d. Visarionu Romanu amintie in siedintia de ieri, ca cunoscintiele cele mai primitive despre bunacuviintia pretindu asternerea protocóleloru cu comitiva si a propusu a se esprimá parerea de reu fatia cu biroulu subcomitetulu, care a manifestatu la acést'a ocaziune lips'a acelorú cunoscintie. Directorulu d. I. Hane'a, singuru numai responsabilu pentru birou, a spriginu propunerea d. Romanu si a venitu astufeliu in placut'a positie a-si votá in-susi votu de blamu. In fati'a acestoru propuneri si debateri „memorable“ actuariulu d. Dr. N. Olariu 'si da dimisiunea. Partea cea mai mare a membriloru, vedendu lips'a de seriozitate, vedendu activitatea subcomitetulu impededata chiaru prin presidentulu Asociatiunei a parasitu cu indignatiune locasiurile, unde se dice, ca s'aru lucrá pentru literatur'a romána si cultur'a poporulu románu. X.

Dle Redactoru! Un'a dintre cele mai frumóse activitati ale tempului nostru suntú reuniunile, pentru aceea se si dice in genere, ca secululu alu 19-le in care vietiuimu noi este secululu reuniuniloru; unu adevéru acést'a despre care ne convingemu din esperientia de tóte dilele. Déca vomu cautá in giurulu nostru la popórele conlocuitoare, vomu aflá la densele infintiate reuniuni, asociatiuni ori societati cum le vomu mai numí cu diferite scopuri, cari tóte tientescu la perfectiunare, cultura si civilizatiune; chiaru si poporulu nostru románu, cunoscendu insemnatarea si folosulu celu atátu de mare, ce 'lu póte trage din trensele, inca si-au infintiatu mai multe felii de reuniune

Nu sciu, déca a-ti primitu séu nu vre-o incunoscintiare din partea cui-va, ca in tómn'a anulu 1870 unii dintre dd. inteligenti din Sighisóru si giurulu comunei nóstre Nadesiulu sasescu, la amicabil'a convocare a stimatulu d. Alesandru Filipu, fostu pre atunci vice-notariu in ctulu Cetatei de Balta, coadunandu-se s'au constituitu intr'o eruniune de lectura cu resiedintia in prementonat'a comuna Nadesiulu sasetcu, cu scopu de a influentia spre lasirea culturei natiunali prin procurarea de opuri literarie de un'a parte iéra de alta parte a spriginí literatur'a romana. De oficiali ai societatei fura alesi; d. Alesandru Filipu, presiedinte; d. Ioanu Siandru archiv. magistratuale in Sighisóru, notariu; unu vice-notariu; unu bibliotecariu; unu casariu si unu comitetu constatoriu din 6 membri, pentru agendele societatei.

Pána cándu numitulu presiedinte au fostu in fruntea acestei societati pána atunci progresá, devenindu in urma in posesiunea unei bibliotece, carea consta din preste 20 di dóuedeci opuri din diferite rami de sciintia, si iéra a unei averi banale de vr'o câte-va dieci de floreni v. a.

Dara acum'a ce se vedi. Indata ce fu lipsita de conducerea densulu, — de óre-ce impregiurarea aduse cu sine cá sa se departedie din pártile nóstre, a cáruí indepartare se sir^o si se va mai simtí inca multu; — Poporulu nostru rom. de pre ^{aci}, — agendele-i au amurtitu. Casariulu nu si-au datu ratiociniulu; bibliotecariulu asemenea nu a refer^{atu} nimenu'a nimic'a despre ^{starea} bibliotecei. — Opurile cele ^{mai} pretiose ale bibliotecei suntú impartite pre la membrii, care le retienú de câte trei ani si câte

2—3 opuri contr'a statutelor; ba ce e si mai multu, unulu chiaru din oficialii societatei, dupa cum afirma insusi bibliotecariulu in absentia densusului au luat mai multe opuri, fara ca sa mai reintorca vre-unulu pana in diu'a de astadi.

Statutele societatei, asternute inca dela inceputu inaltului ministeriu regung. de interne spre inalt'a aprobare dupa cum se vorbesce sunt si aprobate cu unele modificatiuni si retrimise dara nu se scie cu siguritate ca unde si la cine se afla. Asia dara precum se vede toti din tote partile voiescuse apuce in mana catece-vasi apoi de societate nici ca voiescu se mai scie, ca si candu acea si-ar fi ajunsu scopulu si acum'a nu mai e necesaria. De ca se voru procede in modulu acest'a toti infintatorii de reuniuni, diu nu sciu unde voom ajunge!

Astfelu de sorte avendu societatea si inainte de acest'a mai cu doi ani, de candu subscribulu functioneaza ca parochu in comunitatea bis. gr. or. Nadesiulu sasescu, mi-amu tenuity de santa datorintia a starui pentru restaurarea ei, rogandu pre mai multi dintre oficiali ca se binevoiesca a reincepe activitatea, inse fara efectulu doritu.

In fine me simtu indemnatu a pasi si a ruga publice pre cei competenti se binevoiesca a convocati o adunare constatatoare din membrii cestiunatei reuniuni, in carea sa se decida despre sorta ei, si adeca ori sa se sustiena, dara apoi sa se lucre pentru prosperarea ei, ori deca nu sa se desfiinteze si astfelu asup'a averei banale si a opurilor a se dispune conformu § 29 din statute, carele prescrie ca: „De ca reuniunea ori si din ce cauza n'aru mai pute existati, atunci despre opurile aflate in bibliotec'a acelei'a dispune majoritatea membriloru fundatori, inse totusi pre langa urmatoarele determinatiuni. 1) Ca celu multu $\frac{1}{5}$ din acelea sa treca in proprietatea scolei confes. gr. or. din locu: 2) ca celu putieniu $\frac{2}{5}$ sa treca in proprietatea gimnasiulu rom. gr. cath. din Naseudu; ier'a 3) restulu sa treca in proprietatea gimnasiulu rom. gr. or. din Bradu, tractulu Zarandului.“

Din consideratiuni catra poporul nostru celu forte insetatu, — dara carele are si cea mai mare lipsa — de cultura si sciintia, dupa parerea mea aru fi consultu ca acesta reuniune sa se sustiena. „Asociatiunile si reuniunile nostre sa le pastramu si grigimu cu „perseverantia de feru“ si cu „sacrificiu diu inima“, ca prin ele sa putem inainta cultur'a poporulu romanu.“ — („Teleg. Rom.“ Nr. 47 din 16/28 Iuniu 1874 colón'a a 3).

Aru fi de doritu mai departe ca in tote partile pre unde locuiescu mai cu sema romani sa se intrunesca mai multe comune si sa infintiedie astfelu de reuniuni spre ameliorarea starei culturale a poporulu.

Multu on. dle Redactore! Aci in alaturare amu onore a ve tramite si statutele societatei desmentionate din Nadesiulu sasescu, decopiate din unu exemplariu aflatoriu in bibliotec'a acelei'a, pre cari — deca veti afla de bine — impreuna cu ordurile de mai susu, ve rogu sa binevoiti a le da publicitatiei.

Alu multu onoratu d-tale stimatoriu.

Gerasimu Lupea,
parochu rom. gr. or. Nadesiulu sasescu.

nationali; iera de alta parte a spriginii literatur'a romanesca: primul factoru a desvoltarei nationali.

§ 2. Reuniunea consta din: a) membri fundatori; b) membri ordinari; c) membri ajutatori; d) membri onorari.

§ 3. Membri fundatori sunt acei individi, cari solvescu in fondulu reuniunei odata pentru totdeun'a un'a suma de douedeci si cinci floreni in valut'a austriaca; seu cari se obliga a solvi spre scopulu reuniunei 2 fl. 50 cr. v. a. pre anu, inse totusi celu putieniu in cinci ani neinteruptu.

§ 4. Membri ordinari sunt acei individi, cari se obliga a solvi in fondulu reuniunei 2 fl. 50. pre anu, inse totusi pre unu intervalu mai putieniu de 5 ani.

§ 5. Membri ajutatori sunt acei'a, cari se obliga a solvi spre scopulu reuniunei celu putieniu 50 cr. v. a. pre anu.

§ 6. Membri onorari sunt acei'a pre care i va denumi adunarea generala.

Tacsele ficate in §§ 3 4 si 5, se potu solvi in bani gat'a seu in realitati; obligatiunile de statu se voru primi dupa cursulu bursei din Vien'a.

§ 8 Anulu reuniunei este anulu comunu, adeca dela 13 Ianuarie pana la finea lui Decembre; prin urmare tacsele amintite ori candu se voru, solvi, voru fi valide numai pana la finea lui Decembre.

§ 9. Membri fundatori sunt obligati a solvi tacsele anticipative membri ordinari si cei ajutatori inse in diu'a solvirei se inregistratia in catalogulu membriloru reuniunei.

§ 10. Banii incurti din tacsele membriloru si din alte oferte se folosescu exclusivu spre sporirea bibliotecei reuniunei.

§ 11. Reuniunea si resolventia afacerile prin unu comitetu constatatoriu din 9 membri; fiindu inse cinci din acesti'a presenti comitetulu se va considerati de completu si capace a decide.

§ 12. Acestu comitetu va consta din: 1. unu presedinte; 2. unu bibliotecariu; 3. unu casariu si controloru; 4. unu notariu si unu vice notariu; 5. din cinci membri.

§ 13. Functiunea acestoru membri va dura pana la finea anulu, candu se voru face alegeri noue.

§ 14. Esternulu representante legalu alu reuniunei este: presedintele acelei'a.

§ 15. Presedintele atatu in adunarile generali a reuniunei, catu si in sediutiile comitetulu conduce ordinele pertractariloru, enuncia decisiunile maioritatiei si esoperedia esecutivna acelor'a; — nesuesce a usura prosperitatea reuniunei; iera in adunarile generali va raportati despre starea acelei'a.

§ 16. Bibliotecariulu reuniunei primesce opurile cascigate pentru reuniune; le insira in registrulu respectivu si conduce manipularea bibliotecei conformu §§ 35. 36. 37. 38. 42. si 45.

§ 17. Casariulu reuniunei primesce tacsele membriloru si alte oferte; procura opurile decise prin comitetu; le lega, le inscrie in registrulu seu si apoi le preda bibliotecariulu. Despre manipularea baniloru la tota ocaziunea va da ratiociniulu contr'a semnate de controlorulu; acestu ratiociniulu inse trebe cu finea fia-carui anu publicatu in ore-carele organu publicu nationalu.

§ 18. Notariulu reuniunei resolventia afacerile scripturistice ale reuniunei.

§ 19. Membri comitetulu si indeplinescu mandatele fara nici o remuneratiune.

§ 20. Comitetulu arangiatu in § 12 va tieni totu la doue luni o sedintia; iera in casu de necese si mai adeseori; si va decide prin maioritate

absoluta de voturi, cari opuri sa se procure pentru reuniune, — voru fi inse atenti ca acelea sa fia acomodate scopulu reuniunei. — Tosusi:

§ 21. Din banii incurti din tacsele membriloru, seu ori si din ce oferte, pentru reuniune nu se potu procura decatu exclusive opuri romanesce.

§ 22. Comitetulu se va nesui, ca pre langa tacsele incurse dela membri, sa afie si alte mijloce pentru sporirea cartiloru reuniunei.

(Va urmá.)

Varietati.

* * Asociatiunea romaniloru braioveni pentru sprijinirea invetiaceiloru si sodaliloru romani meseriasi va tieni adunarea sea generale Dumineca in 28 Decembre 1865 st. v. in sala gimnasiulu romanu la 3 ore dupa amedi.

La ordine va fi:

- raportulu comitetulu;
- raportulu despre starea casei;
- alegerea comisiunii pentru revidarea raportelor.
- propuneri relative la imbunatatirea starei materiale a asociatiunii
- fipsarea bugetulu pentru an. viitoriu.

Din sedintia comitetulu, tienuta in 30 Noemvre 1875.

Bartolomeiu Bainulescu

presedinte.

Dr. N. Popu

secret.

(†) Necrologu Agheu Trifu parochu gr. or. in Galatiu protopresbiteratulu Zlatnei de josu, in etate de 42 ani, a fericitei sele casatorii 12, si a preotiei sele 8 ani, in urma morbulu de titus la o septamana in 9 Decembre 1875, dimineti'a la 4 ore si dete sufletulu in man'a creatorulu. Inmormentarea s'a intemplatu in 11 a. curg. la carea au asistatu poporul intregu de tota starea, si o multime din satele invecinate.

Si deca e sa vorbimu bine de mortu, aci inse nu dupa acest'a, ci fia ne permis a descoperi dupa tota dreptatea.

Parochulu A. Trifu s'au nascutu in Baiti'a protop. Zarandului, unde dupa studiile sele functiona cu deplina indestulare la unele comune bisericesci ca invetiatoriu la scolele centrale ca substitutu la scolele normale si capitale din Bradu, si ca parochu in Scrofa; in urma fu alesu si intaritu de parochu in comun'a bisericesca susu mentionata, — si ieta ca abia dupa o pastorire de 5 ani se muta dintre cei vii, lasandu in celu mai tristu doliu pre multu iubita sea socie dulcii si crudii sei 6 fii orfani fara nici o mangaiere, asiá dicandu in usile omeniloru. — Durerosu si tristu este pentru multu scapat'a familie perderea lui, caci elu au fostu unu tata pre bunu si intieptu, si acest'a perdere ne reparabila nu se va sterge din inim'a familiei sele pre catu ea va fi in vieti'a nici odata, plange-lu acest'a! m'a-lu plange poporul seu intregu caci au perdutu pre parintele loru sufletescu celu mai demnu de chiemarea sea, prin blandetiele, bunatatea si crestinatatea sea, facandu dintr'unu poporu delasatu si in parte mare demoralisatu vertosu la implinirea detorintelor sele, si carele au iubitu multu curatienia si in florirea biserice sele, dovada suntu tote lucrurile santite bis. care suntu procurate prin staruinti'a sea in acestu scurtu tempu, prin colecte si contribui de buna voia atatu dela parochienii sei, catu si dela alti daruitori; mijlocirea esarendarei unui locu din pasiunatulu comunu pentru fondulu scolariu; nu putiena recunoscintia va fi chiaru si pentru posteritate cartirulu preotiescu din acest'a

t'a comuna, carele in prim'a linia numai zelulu lui se pote ascrie etc. etc.

Plangu nemurile pentru perderea bunulu lor consangenu. Plangu-lu fratii lui in Christosu, caci confratele lor exemplaru s'au stinsu. Plangu-lu amicii si cunoscutii, caci in persón'a lui au perdutu pre celu mai sinceru amicu cunoscutu si vecinu bunu. —

Mortea ne indurata ne rapu pre acelu pre vertosu barbatu in cerculu seu.

Mai tote acestea potu fi reparabile, dar vai! ce va face biat'a familia asiá numerosa? unde-i e casa de locuitu? unde-i e subsistintia de tote dilele?

Apelandu la simtiulu crestinescu pentru ajutoriu la care multi nenorociti si ieu refugiu, — intre acesti'a cu totu dreptulu s'aru pute numerati si amarata familie a preotulu nostru A. Trifu; incredintieduse totu de odata si parintiescei consideratiuni a pre ven. consistoriu archidiececanu.

In fine reposatulu de care ne despartiram sa-i dicemu: Fiei tierin'a usiora, si memori'a eterna.

M. L.

Nr. 2883 Plen.

Concursu.

Nepotendu-se conferi unulu din stipendiele de 100 fl. din fundatiunea mogaiana, menitu pentru ascultori la vre-o academia din patria, nici unii concurinte: pentru acea se publica prin acest'a de nou concursu pana la 15 Ianuaru v. 1876.

Competitorii suntu provocati a-si substerne la consistoriu archidiececanu pana la terminulu amintitu cererile sale instruite cu atestatu de botezu, ca suntu de religiea gr. or., cu testimoniulu scolasticu despre sporiulu facutu in studii in semestrulu espiratu, apoi cu adeverintia despre cercetarea prelegeriloru in anulu acest'a precum si cu atestatu de paupertate.

Sabiu, din sedintia plenaria a consistoriulu archidiececanu tienuta la 12 Decembre 1875.

Mironu Romanul m. p.
archiepiscopu si Metropolitu.
Nicolau Fratesiu m. p.
secretariu consistorialu

(1—3)

Depuneri de capitale spre fructificare.

se primescu la institutulu subsemnatu

a) pre langa anunierea radicarei in sensulu statutelor cu 6% interese.

b) sub conditiune, de a se anuniati institutulu radicarea depunerei la trei luni inainte cu 6 1/2 %.

c) sub conditiune, de a se anuniati institutulu radicarea depunerei la siese luni inainte cu 7% interese.

Cu privire la conditiunile b) si c) depunentulu are a se declarati in diu'a depunerei, altu cum inlocarea se va privi ca urmata sub conditiunea a).

Interesele incepu cu diu'a, care urmaza dupa diu'a depunerei, si in ceta cu diu'a premergatoria dilei, in care se radica depunerea cu acelu ca-dausu inse, ca numai dela acele capitale se dau interese, cari stau depuse la institutulu celu putieniu 15 dile.

La dorintia depunentulu se potu stabili in diu'a depunerei capitalulu si conditiuni speciali de esolvire, cari se insamna apoi in libelu si in cartea deponeriloru institutulu. In atare casu restituirea depunerii urmaza dupa aceste modalitati speciale.

Depunerile tramise prin posta, pre langa comunicarea adresei depunentulu, se resolu totu-deun'a in diu'a primirei.

Asemenea se potu efectui prin posta anuniati si radicari de capitale. Sabiu 21 Decembre 1875.

„Albin'a“

Institutu de creditu si de economii in Sabiu.

2—4

Statutele reuniunei de lectura in Nadesiu.

Partea I.

Reguli generali.

§ 1. Scopulu reuniunei este: prin procurarea de opuri literarie a influentiá de o parte, spre inaintarea culturalei